

KURJER WILEŃSKI

Rok VII.

NIEZALEŻNY ORGAN DEMOKRATYCZNY

Nr. 14 (1656)

Zniszczenie czy naprawa ustroju?

Wadliwość Konstytucji marcowej została odczuta w szerokiej opinii społeczeństwa właściwie już nazajutrz po jej uchwaleniu przez Sejm. Jako plód zgniłych kompromisów międzypartyjnych, którego przyjęcie na świat przyspieszone zostało terminem plebiscytu na Górnym Śląsku.—Konstytucja marcowa skazana była w naszym życiu publicznym na przykrą rolę noworodka, którego nikt nie kocha, do którego ojcostwa i macierzyństwa nikt właściwie przyznać się nie chce i którego los i przyszłość nikogo właściwie nie obchodzi.

Bardzo to niedawne czasy, — na miesiące, nie na lata nawet mierzyć je należy, — odkąd Konstytucja marcowa stała się dla PPS z pod znaku CKW pewnego rodzaju „księgą świętą” którą jedynie całkowitem zamiesieniem Senatu radaby „ulepszyć”.

Niedawne to również czasy, gdy w hasło „praworządności” prawica opozycyjna zaczęła wkładać, jako treść: — stosowanie się do przepisów Konstytucji marcowej, interpretowanej zresztą i naginanej do potrzeb bieżących opozycji.

Niezadowolone z Konstytucji marcowej społeczeństwo polskie od pierwszej chwili po jej uchwaleniu szukało jakiegoś innego ustroju, który miałby ją zastąpić.

Mysł zbiorowa poszła po linii najmniejszego oporu, no i po starszy, atawistycznych szlakach.

Faszyzm... monarchizm... inne „gotowe” formy ustroju...

Oto hasła, które wówczas ekscytowały szerokie sfery społeczeństwa. Na dnie ich leżało lenistwo myśli, lęk szerokiego ogółu przed odpowiedzialnością za całość spraw państwa.

Długoletnią niewolą zgięte karki nie rozprostowały się jeszcze, — ciążyło im nieznośnie poczucie odpowiedzialności za losy i przyszłość Polski.

Najlepszym wyjściem wydawało się przerzucenie tej odpowiedzialności na barki jednostki.

Poco myśleć o państwie, poco głowić się nad trudnymi zagadnieniami, jakie jedno po drugim wysuwa polska rzeczywistość? Niech myśli o tem jednostka — jakiś król, albo polski Mussolini!

Odpowiadali to podświadomie pokutującym u nas narowom dziedzicznosci. Wszak cała „mądrość” szlachy polskiej w ciągu paru ostatnich wieków istnienia Rzplitej polegała na wyszukiwaniu takich kandydatów do tronu polskiego, którzyby wzamian za zaszczyt piastowania korony polskiej — wzięli na siebie cały ciężar obrony Polski zarówno na lądzie, jak na morzu, — i niczem nie macili „dobrze urodzonym” ich słodkiej drzemki na łonie Ojczyzny.

Ta „słodka drzemka” jawiła się znowu w Polsce odrodzonej, jako szczyt rzekomego ideału politycznego.

— „Niech więc żyje faszyzm! Niech żyje polski Mussolini!” — wołano na prawicy przed majem 1926. „Niech żyje król!” — wołali inni na tejże prawicy gotowi ofiarować koronę polską nawet popularnemu fabrykantowi samochodów Fordowi. To nie żart, — tak było w rzeczywistości. Obliczono, że dochody Forda wystarczą na pokrycie wszystkich potrzeb państwa, — nie trzeba będzie płacić ani grosza podatków.

Entuzjazm dla faszyzmu zgwał wśród dawnej endecji dopiero po przewrocie majowym, gdy się zorientowano, kto mógłby być „polskim Mussolinim”.

Monarchiści zaś — musieli również zwinąć swe sztandary, gdy się przekonali, że — według przysłowia — „niepodobna zgotować potrawy z królika, w braku właśnie tegoż królika”. Pomimo skrzętnych poszukiwań, — tendencji do tronu polskiego jakoś się nie zgłosili ani nie zgłaszają.

Ale zsto lewica, która ze „zgrozą” odrzucała zarówno hasła faszyzmu, jak i monarchizmu, — po przewrocie majowym zaczęła objawiać coraz wyższe niezadowolenie, że J. Piłsudski nie wziął na siebie ciężaru dyktatury, by ją sprawować, — oczywiście, zapewne w myśl interesów partii lewicowych.

Albowiem tęsknota do zrzucenia ze siebie odpowiedzialności i chęć obarczenia nią jednostki — jest również silna na lewicy, jak i na prawicy. Zawód w tej tęsknocie, — fakt, że Marsz. Piłsudski nie chciał być dyktatorem, — jest głównym powodem walki, jaką lewica sejmowa z P. P. S. na czele wszczęła przeciwko Marszałkowi. Panowie ci wiedzą dobrze, że to, co nazywają oni „ukrytą dyktaturą”, jest jedynie udziałem autorytetu moralnego, któremu żadne ustawy ani paragrafy tamy postawić nie są w stanie.

Irytuje ich to, że Marsz. Piłsudski nie chce wziąć na siebie odpowiedzialności dyktatora formalnego, — że zmusza ich do ponoszenia współodpowiedzialności za losy państwa.

Przebieg wypadków ostatnich paru miesięcy wskazuje jasno, ku czemu idziemy: — nie o zniszczenie dotychczasowego ustroju chodzi, by na jego miejsce postawić jakiś faszyzm, monarchizm, czy dyktaturę — lecz o jego naprawę.

O losach zbiorowości musi decydować zbiorowość. Nikt, żadna jednostka nie zwolni zbiorowości od ciężaru odpowiedzialności za swe własne losy, za losy państwa.

Co więcej: — odpowiedzialność ta musi być ustalona trwałą regułą, określającą stosunek odpowiedzialności za państwo zarówno dla władzy rządzącej jak dla władzy ustawodawczej.

To właśnie, a nie co innego nakazuje naprawę Konstytucji marcowej przeprowadzić jak najrychlej — i to nie cząstkowo, nie w drobnych szczegółach, lecz — w całości.

Wyjazd P. Prezydenta na otwarcie fabryki Związków Azotowych.

WARSZAWA, 17. I. (Pat). Pan Prezydent Rzeczypospolitej wyjechał w dniu dzisiejszym o godzinie 23.50 pociągiem specjalnym na uroczystości, związane z otwarciem zakładów Państwowej Fabryki Związków Azotowych w Mościcach. Panu Prezydentowi towarzyszą szef kancelarii cywilnej Lisiewicz, zastępca szefa kancelarii Skowroński, zastępca szefa gabinetu wojskowego ppłk. Fyda, radca Mościcki i adiutant przyboczny Prezydenta rotm. Caleski. Tym samym pociągiem udał się do Mościc p. prezes Rady Ministrów Bartel. Poza tem wyjechali podsekretarz stanu Ministerstwa Rolnictwa p. Leśniewski, pierwszy wiceminister Spraw Wojskowych gen. Konarzewski, szef sztabu głównego gen. Rysior, szef korpusu kontrolerów płk. Wielowiejski i szef. departamentu uzbrojenia.

Dzień p. premiera Bartla.

WARSZAWA, 17. I. (Pat). P. prezes Rady Ministrów prof. Bartel przyjął w dniu dzisiejszym w godzinach rannych delegację Izby Adwokackiej m. Lwowa z pos. Loewenhertzem na czele. Następnie odbył konferencję z ministrem spraw wewnętrznych Józefskim.

Konferencja w sprawie sytuacji gospodarczej.

WARSZAWA, 17. I. (Pat). Dnia 17 b. m. pod przewodnictwem prezesa Rady Ministrów prof. K. Bartla odbyła się konferencja w sprawie sytuacji gospodarczej kraju. W konferencji wzięli udział ministrowie spraw wewnętrznych, skarbu, przemysłu i handlu, rolnictwa, pracy i opieki społecznej oraz kolei. Na konferencji omawiano sprawy rolnicze ze specjalnym uwzględnieniem spraw zbożowych, rozpatrywano sytuację o przemysle włókienniczym, wreszcie wobec trudnej sytuacji w Łodzi postanowiono wystąpić o kredyty specjalny na pomoc doradcą dla Łodzi oraz zdecydowano obniżyć taryfy kolejowej na przewóz mialu węglowego do Łodzi. Dalszy ciąg konferencji ma się odbyć w przyszłym tygodniu.

Bilans handlu zagranicznego Polski.

Tel. od wł. kor. z Warszawy.

Według tymczasowych obliczeń Głównego Urzędu Statystycznego bilans handlu zagranicznego Polski w grudniu przedstawia się następująco.

Wywieziono towarów wartości 254 mil. 751 tys. Przywieziono towarów wartości 214 mil. 380 tys. Saldo dodatnie bil. handlowego wynosi tedy 40 mil. 371 tys. W bież. roku od mies. listopada zmniejszył się wywóz wartości o 1 mil. 386 tys. a przywóz zmniejszył się o 29 mil. 68 tys.

Jednocześnie Główny Urząd Statystyczny ogłosił bil. handlu zagranicznego Polski łącznie z wolnym miastem Gdańskiem za cały rok ub. 1929.

Wartość przywozu wynosiła 3 miliardy 112 mil. 555 tys. zł. Wartość wywozu wynosiła 2 mil. 813 mil. 359 tys. zł. Saldo ujemne roczne bil. handlu zagranicznego w roku 1929 wynosiło 293 mil. 196 tys. złotych.

Wstrzymanie eksmisji dzierżawców.

WARSZAWA, 17. I. (Pat). Na posiedzeniu komisji prawniczej pod przewodnictwem posła Pierackiego (Kl. Nar.), po referacie posła Hartglassa (Koło Zyd.), przyjęto projekt ustawy w sprawie wstrzymania na przeciąg lat 3 eksmisji dzierżawców gruntów, zajętych pod budynki w obrębie miast, miasteczek i wsi, na obszarze okręgów sądów apelacyjnych w Warszawie, Lublinie i Wilnie.

Zakończenie strajku cecerów w Krakowie.

Tel. od wł. kor. z Warszawy.

Wczoraj wieczorem zakończył się w Krakowie kilkudniowy strajk cecerów, wskutek którego nie wychodziły krakowskie gazety. Dzienniki krakowskie ukażą się dzisiaj rano. Strajk został zlikwidowany na skutek arbitrażu Min. Pracy.

B. P.

Izydor Gordon

ADWOKAT
Członek Naczelnej Rady Adwokackiej 199

zmarł dnia 7 stycznia 1930 roku w Monte-Carlo.

Nabożeństwo żałobne odbędzie się dnia 19 stycznia r. b. o godz. 6 wieczór w Synagodze Choralnej ul. Zawalna 35, na które zaprasza krewnych, kolegów i znajomych

Rada Adwokacka w Wilnie.

Przed wizytą Prezydenta Estonji.

Głosy prasy estońskiej.

RYGA, 17. I. (Pat). Prasa estońska poświęca wiele uwagi ustosunkowaniu się państwa lotewskiego do wizyty Strandmana w Polsce.

„Waba Man” pisze: Wiadomości o wyjeździe estońskiego naczelnika państwa do Warszawy pisma lotewskie podają szczegółowo. Komentarzy do tych wiadomości prasa narazie nie podaje. Kola polityczne w tej kwestii są powściągliwe.

Według krążących pogłosek, kolo te uważają sytuację swoją za przykrą, ponieważ 1) wiadomość o wizycie była dla Łotwy niespodzianką, 2) wizyta uważana jest za demonstrację polityczną, boleśnie dotykającą Łotwę. Droga z Tallina do Warszawy i zpowrotem idzie przez Rygę. Łotysze muszą się zdecydować albo na uroczyste przyjmowanie podczas przejazdu Strandmana, lub też na zachowanie neutralności. Widoczna jest dążność do wybrania postawy neutralnej pomiędzy temi możliwościami.

Niezadowolone Kowna.

Co pisze urządowa litewska o podróży.

KOWNO, 17. I. (Pat). „Lietuvos Aidas” pisze: Kiedy estoński i lotewski naczelnicy państwa wizytowali się wzajemnie z królem szwedzkim, dla wszystkich było widoczne, że są to tylko akty wzajemnej grzeczności, charakteryzujące dobre stosunki sąsiedzkie. Polska nie jest jednak sąsiadem Estonji i droga z Estonji do Polski przebiega przez inne państwo.

Podróż estońskiego naczelnika państwa już oddawna była przygotowywana. Warszawa stała się dla Estonji dzisiaj rodzajem Mekki, do której idą dziennikarze, oficerowie, ministrowie i nakoniec naczelnik państwa. Cała ta podróż nie posiada charakteru przypadkowego. Jest

Oświadczenie premiera lotewskiego Celminsza.

RYGA, 17. I. (Pat). W związku z głosami prasy estońskiej oraz fińskiej, dotyczących podróży Strandmana do Warszawy premier Celminsza oświadczył przedstawicielowi „Siewodnia” co ostepuje:

Wyjazd naczelnika państwa, związanego z Łotwą, do zaprzyjaźnionej z nami Polski, należy tylko potraktować serdecznie. Podróż tę

Łotwa poczni wszelkie ułatwienia przy przejeździe.

RYGA, 17. I. (Pat). „Siewodnia” według zebranych informacji komunikuje, że Łotwa nie zamierza odpowiadać jakkolwiek demonstracją na wizytę Strandmana w Warszawie. Przeciwnie, ze strony

państwa lotewskiego zostaną okazane wszelkie udogodnienia i ułatwienia, zabezpieczające naczelnikowi państwa estońskiego najdogodniejszy przejazd przez terytorjum Łotwy.

musimy traktować jedynie, jako nowy fakt w stosunkach wzajemnych zrozumienia się młodych bliskich nam nowych państw. Wszystko to jest krokiem w kierunku osiągnięcia zamierzonego celu, t. j. najbardziej związanej współpracy nowych państw oraz pogłębienia wzajemnego zrozumienia.

Przygotowania w Łotwie.

RYGA, 17. I. (Pat). W związku z przejazdem Strandmana przez terytorjum Łotwy podczas jego podróży do Warszawy została wyloniona specjalna komisja międzyministerjalna, która ma za zadanie opracowanie projektu ceremonjału, jaki będzie należało stosować wobec Strandmana.

na, naczelnika państwa zaprzyjaźnionego z Łotwą i która ustali warunki bezpieczeństwa przejazdu. W skład komisji wchodzi przedstawiciel ministerstwa spraw zagranicznych, wewnętrznych, wojskowych i komunikacji.

Niezadowolone Kowna i Rygi. RYGA, 17. I. (Pat). Helsingforski „Hufvustadil Bladet” stwierdza, że zapowiedziany wyjazd Strandmana do Warszawy wywołal niezadowolone w Rydze i Kownie.

Narada min. Zauniusa z dyplomatami państw zachodnich.

14 b. m. odbył minister Zauniusa długie narady z Briandem, Grandi, Schubertem i Prokope. Zaunius powraca min. Zaunius do Kowna.

Wczoraj wieczorem zakończył się w Krakowie kilkudniowy strajk cecerów, wskutek którego nie wychodziły krakowskie gazety. Dzienniki krakowskie ukażą się dzisiaj rano. Strajk został zlikwidowany na skutek arbitrażu Min. Pracy.

WIADOMOŚCI z KOWNA

SPRAWA SKARGI ROSYJSKICH WŁAŚCICIELI ROLNYCH NA LITWIE W RYDZE NARODÓW.

Rada Ligi Narodów przeszła do porządku dziennego nad skargą 34 rosyjskich właścicieli rolnych na Litwie, na rząd litewski.

ZJAZD PARTII LUDOWCÓW.

Dnia 23 Intego r. b. odbędzie się w Kownie walny zjazd partii ludowców.

OBNIŻENIE STOPY DYSKONTOWEJ W LITWISKIM BANKU SPÓŁDZIELCZYM Litewski Bank Spółdzielczy w Kownie obniżył stopę dyskontową do 12 proc.

Możliwość rozwoju stosunków handlowych polsko-łotewskich.

RYGA, 17. I. (Pat). W dniu wczorajszym na posiedzeniu sekcji ekonomicznej towarzystwa zbliżenia polsko-łotewskiego przedstawiciel polskiego Ministerstwa Przemysłu i Handlu p. Geppert przedstawił zebranym w referacie możliwości rozwoju stosunków handlowych między Łotwą a Polską.

Po ożywionej dyskusji, w której wzięli między innymi udział przedstawiciele lotewskiego przemysłu oraz instytucji rządowych, zebranie uchwaliło szereg wniosków, zmierzających do ożywienia stosunków handlowych między obydwoma zaprzyjaźnionymi państwami.

W tymże dniu w towarzystwie ekonomistów przy udziale pos. Arciszewskiego odbyło się specjalne posiedzenie, również poświęcone kwestii możliwości bliższego związku ekonomicznego Polski i Łotwy. Dłuższe przemówienie na ten temat wygłosił p. Geppert.

Zebrańie komitetu finansowego Ligi Narodów.

GENEWA, 17. I. (Pat). Dnia 20 stycznia zbiera się w Genewie komitet finansowy Ligi Narodów, którego przedstawicielem ze strony Polski jest p. Feliks Młynarski.

Z konferencji węglowej.

GENEWA, 17. I. (Pat). Konferencja węglowa odrzuciła 19 głosami przeciwko 9 propozycje niemiecką, wyłączającą kopalnie lignitu z pod działania przepisów konwencji o czasie pracy w kopalniach. 13 głosami przeciwko 11 odrzucono propozycje brytyjską oznaczającą czas pracy w kopalniach na 7 i pół godzin ze spuszczeniem się do kopalni i powrotem na powierzchnię włącznie.

Przeciwko Schachtowi.

BERLIN, 17. I. (Pat). Ogłoszony przez frakcję socjaldemokratyczną komunikat donosi, że obecni na wczorajszym posiedzeniu członkowie frakcji wypowiedzieli się zgodnie przeciwko dr. Schachtowi, określając jego wystąpienie w Hadze, jako nie dopuszczalną próbę przywłaszczenia prerogatyw, przysługujących rządowi dla Banku Rzeszy i stworzenia w ten sposób rządu ubocznego w Niemczech.

Zakaz odbywania zgromadzeń i pochodów.

BERLIN, 17. I. (Pat). Pruski minister spraw wewnętrznych wydał do władz policyjnych okólnik, zakazujący odbywania zgromadzeń pod gołym niebem i demonstracyjnych pochodów na terenie Prus. Zakaz ten minister motywuje powtarzającymi się coraz bardziej wypadkami nadużywania ze strony radykalnych organizacji politycznych wolności zgromadzeń celem zakłócenia spokoju i porządku publicznego.

BIETA WARSZAWSKA 17. I. r.

WALUTY I DEWIZY:

Dolar amerykański	879-8-9-8,599
London	43,397-43-4-9
Nowy York	8,808-8,916-8,578
Nowy York wypl. telegr.	8,816-8,936-8,896
Paryż	35,027-35,11-34,94
Praga	26,369-26,43-26,37
Szwajcaria	173,32-174,78-171,89
Stokholm	23,930-23,970-23,870
Wiedeń	40,60-40,78-40,54
Be lin	212,82
Gdańsk	173,18

PAPIERY PROCENTOWE:

Pożyczka inwe ty	123,00-124,10
Pr-mjowa dolar	80,00-82,00-79,60
5% konwersyjna	50,00
5% kolejowa	44,00-41,50
6% kolejowa	112,50
6% K. Z. B. G. K. i B. R. obl. B. G. K.	94,00
7% same 7%	83,25
4 1/2% ziemskie	44,00
5% warszawskie	5,00
8% warszawskie	69,25-69,75
8% Łódzkie	64,00-64,5
8% Piłkowska	61,50
10% Siedlec	75,00
6% Obl. poz. konw. m. Warsz.	52,50

Bank Polski 179,00-180,00-179,50

Bank Spółek Zarobk. 78,50

Biktrownia w Dąbrowie 60,00

Cukier 26,50

Pirley 34,10

Lilpop 36,50

Ostrwolec serja B. 60,1

Starachowice 21,00

W SOBOTĘ DNIA 18 STYCZNIA 1930 ROKU
W LOKALU PRZY ULICY DĄBROWSKIEGO 5 (parter)
ODBĘDZIE SIĘ

SOBÓTKA FILMOWA

ZWIĄZKU ARTYSTÓW SZTUKI KINEMATOGRAFICZNEJ
W WILNIE.

Nowoczesna ilustracja muzyczna do tańców, urozmaiconych efektami świetlnymi
Wstęp wyłącznie za zaproszeniami. Początek od godz. 10 wiecz.

Silne lotnictwo to potęgą Państwa!

Nr. 14 (1656)

WIEŚCI I OBRAZKI Z KRAJU

Katastrofa kolejowa na stacji Prudy.

Podczas manewrowania pociągu zbrojeniu na stacji kolejowej Prudy, gm. molo-

Niebawem z Molodeczna przysłało pociąg ratunkowy, lecz już przed jego przybyciem,

Energiczna walka z potajemnym gorzelnictwem

Funkcjonariusze kontroli skarbowej przy współdziałaniu policji państwowej, na terenie powiatu dziśnieńskiego i molo-

W samym Zalesiu funkcjonowała w szer-

Saltomortale autobusu pod Dokszydami.

Autobus ciężarowy, wracający z Głęb-

mi Dokszydami, spowodował poranienie, a

Dobre wieści.

Ziemie nasze przeżywały obecnie najw-

protokołów bezowocnych „zebrań”. Taki ur-

Mołodeczno

+ Pożar na wsi. We wsi Gierwie, gm. r-

+ Pożar na wsi. We wsi Gierwie, gm. r-

MIORY

+ Ofiara ciężkiej zimy. Onegdaj łow-

+ Ofiara ciężkiej zimy. Onegdaj łow-

DOKSZYCE

+ Skrzyżdzą szpięgi. Onegdaj nad ter-

+ Skrzyżdzą szpięgi. Onegdaj nad ter-

Z POGRANICZA

+ Kontrakowano. Z zamkniętą staj-

+ Kontrakowano. Z zamkniętą staj-

OSTROŹNIE! DYNAMIT!

W roku ubiegłym wwieziono do Stanów

W roku ubiegłym wwieziono do Stanów

GLĘBOKIE

+ Szkoła powszechna. Głębokie jest mi-

+ Szkoła powszechna. Głębokie jest mi-

AZARCE pow. dziśnieńskiego.

+ Oświata pozaszkolna. Na połowie dro-

+ Oświata pozaszkolna. Na połowie dro-

WIEŚCI I OBRAZKI Z KRAJU

wersyteckie, mające rozpowszechnić

która dierz pismo dziennikarskie i

WIEŚCI I OBRAZKI Z KRAJU

Ważne jest zadanie regionalne? Chy-

Ważne jest zadanie regionalne? Chy-

WIEŚCI I OBRAZKI Z KRAJU

Gdybyśmy mieli tunel walk za-

Gdybyśmy mieli tunel walk za-

WIEŚCI I OBRAZKI Z KRAJU

Ważne jest zadanie regionalne? Chy-

Ważne jest zadanie regionalne? Chy-

WIEŚCI I OBRAZKI Z KRAJU

Ważne jest zadanie regionalne? Chy-

Ważne jest zadanie regionalne? Chy-

WIEŚCI I OBRAZKI Z KRAJU

Ważne jest zadanie regionalne? Chy-

Ważne jest zadanie regionalne? Chy-

WIEŚCI I OBRAZKI Z KRAJU

Ważne jest zadanie regionalne? Chy-

Ważne jest zadanie regionalne? Chy-

WIEŚCI I OBRAZKI Z KRAJU

Ważne jest zadanie regionalne? Chy-

Ważne jest zadanie regionalne? Chy-

WIEŚCI I OBRAZKI Z KRAJU

Ważne jest zadanie regionalne? Chy-

Ważne jest zadanie regionalne? Chy-

NOWOGRODEK

+ O komunikacji Nowogrodek-Nowo-

Desperacki czyn kupca.

Nie mogą opłacić podatków, otruli się strychniną.

Wczoraj obiegła miasto wiadomość

Desperacki czyn kupca.

Wczoraj, w momencie, gdy najbliżsi

Wobec niemożności wpłacenia wymaga-

Wobec niemożności wpłacenia wymaga-

Ciału tragicznie zmarłego zabrała rodzina

Ciału tragicznie zmarłego zabrała rodzina

Zabieg jego nie odnosił pożądanego

Zabieg jego nie odnosił pożądanego

Zabieg jego nie odnosił pożądanego

Zabieg jego nie odnosił pożądanego

Spoteżnienie Zakładu Meteorologii U.S.B.

Spoteżnienie Zakładu Meteorologii U.S.B.

URZĘDOWA

Urządowa: Nominacja P. Ministra Spraw Wewn-

Urządowa: Nominacja P. Ministra Spraw Wewn-

ADMINISTRACYJNA

Administracyjna: Starostwo Grodzkie podaje do

Administracyjna: Starostwo Grodzkie podaje do

MIĘSKA

Mięska: Preliminarz budżetowy sekcji

Mięska: Preliminarz budżetowy sekcji

SPRAWY ŻYDOWSKIE

Sprawy żydowskie: W sprawie przypięszenia

Sprawy żydowskie: W sprawie przypięszenia

W WILNIE

W Wilnie: W sprawie przypięszenia

W Wilnie: W sprawie przypięszenia

W WILNIE

W Wilnie: W sprawie przypięszenia

W Wilnie: W sprawie przypięszenia

W WILNIE

W Wilnie: W sprawie przypięszenia

W Wilnie: W sprawie przypięszenia

W WILNIE

W Wilnie: W sprawie przypięszenia

W Wilnie: W sprawie przypięszenia

W WILNIE

W Wilnie: W sprawie przypięszenia

W Wilnie: W sprawie przypięszenia

ZABAWY

Wielka Zabawa Karnawałowa. Dziś dn.

Wielka Zabawa Karnawałowa. Dziś dn.

TEATR I MUZYKA

Teatr Miejski na Pohulanie. „Kaleń-

Teatr Miejski na Pohulanie. „Kaleń-

Teatr Miejski na Pohulanie. „Kaleń-

RADJO

Radjo: Sygnal czasu z Warszawy 12.05.

Radjo: Sygnal czasu z Warszawy 12.05.

Radjo: Sygnal czasu z Warszawy 12.05.

W WILNIE

W Wilnie: Sygnal czasu z Warszawy

W Wilnie: Sygnal czasu z Warszawy

W WILNIE

W Wilnie: Sygnal czasu z Warszawy

W Wilnie: Sygnal czasu z Warszawy

W WILNIE

W Wilnie: Sygnal czasu z Warszawy

W Wilnie: Sygnal czasu z Warszawy

W WILNIE

W Wilnie: Sygnal czasu z Warszawy

W Wilnie: Sygnal czasu z Warszawy

W WILNIE

W Wilnie: Sygnal czasu z Warszawy

W Wilnie: Sygnal czasu z Warszawy

W WILNIE

W Wilnie: Sygnal czasu z Warszawy

W Wilnie: Sygnal czasu z Warszawy

W WILNIE

W Wilnie: Sygnal czasu z Warszawy

W Wilnie: Sygnal czasu z Warszawy

W WILNIE

W Wilnie: Sygnal czasu z Warszawy

W Wilnie: Sygnal czasu z Warszawy

W WILNIE

W Wilnie: Sygnal czasu z Warszawy

Z OSTATNIEJ CHWILI

Druga konferencja haska.

Reparacje wschodnie.

HAGA, 17.I (Pat.) Na posiedzeniu komisji dla spraw odszkodowań wschodnich przedstawiciele państw Małej Ententy zawiadomili państwa zapraszające, że pragną przed podpisaniem planu Younga otrzymać zapewnienie co do przyszłości w razie wypadku, że pokojowy układ z Węgrami okaże się niemożliwy do osiągnięcia.

Herriot czuje się dotknięty.

PARYŻ, 17.I (Pat.) Były premier Herriot, który w sierpniu 1924 roku podpisał ugodę londyńską, będąc zapoczątkowaniem polityki ustępstw na rzecz Niemiec, czuje się mocno dotknięty oświadczeniami, zamieszczanymi w prasie haskiej przez premiera Tardieua, z których wynika, że jedynie dzięki wzmiankowanym umowom zmuszony był obecnie zrzec się praw do

Prasa francuska o rezultatach polityki ustępstw.

PARYŻ, 17.I (Pat.) Wobec bliskiego zakończenia obrad w Hadze dziennik „Figaro” oświadcza, że naród francuski może dopiero dzisiaj obliczyć, ile go kosztuje rozpoczęta w roku 1924 polityka, która dziś doprowadziła do likwidacji wojny. Z uczuciem smutku i niepokojem patrzy naród francuski na to, co pozostało z traktatu wersalskiego po uchyleniu 10 lat od dnia jego podpisania.

Konferencja morska.

Powitanie delegacji amerykańskiej.

LONDYN, 17.I (Pat.) Minister spraw zagranicznych Henderson, pierwszy lord admirałci Aleksander i szereg innych wybitnych osobistości politycznych powitało delegację amerykańską w imieniu rząd angielskiego w chwili jej przybycia

Przyjazd delegacji amerykańskiej.

LONDYN, 17.I (Pat.) Dział o godzinie 2 po poł. przybyła do Londynu delegacja Stanów Zjednoczonych na konferencję morską.

Niemcy a morska konferencja rozbrojeniowa.

BERLIN. (CEPS). Aczkolwiek Niemcy bezpośredniego udziału w pracach przygotowawczych do morskiej konferencji rozbrojeniowej nie biorą, to jednak opinia niemiecka już teraz dla obrad londyńskich okazuje powszechne zainteresowanie. Zainteresowanie to ma swe źródło w okoliczności, że na konferencji

magali się określenia wysokości odszkodowań węgierskich przez komisie. W związku z tem delegacja Francji, Anglii i Włoch postanowiła, że komisja dla spraw odszkodowań wschodnich będzie prowadziła w dalszym ciągu prace rozpoczęte w Paryżu, aby w ciągu 6 miesięcy doprowadzić do rozwiązania wszystkich kwestyj spornych, dotyczących Małej Ententy.

sanekcyj karnych, przewidzianych przez art. 430 traktatu wersalskiego. W kuluarach Izby Herriot oświadczył wczoraj, że nie myślał nigdy w Londynie o rzekaniu się praw do sankcji prawnych względem Niemiec na wypadek niedotrzymania przez nich zobowiązań. Herriot ma zamiar wnieść w związku z tą sprawą interpelację.

Otóż widzimy obecnie, że część tego programu, składająca się na korzyść Niemiec, została wykonana. Co się tyczy zaś tej części, która interesuje aliantów, to pozostaje ona jeszcze wątpliwą. Francja zgodziła się na zmniejszenie należnych jej sum, zgodziła się na ewakuację Nadrenji przed rokiem 1935, lecz otrzymanie przez nią jej należności pozostaje pod znakiem zapytania.

Niemcy nie przesłają wcale siebie za obojętnych ciężarów, które, ich zdaniem, są zbyt wielkie i uciążliwe. Wobec tego trudno przypuszczać, aby zmieniły one zdanie z tytułu jedynie złożenia swego podpisu pod różnymi protokołami.

Komisja administracyjna.

WARSZAWA, 17.I (Pat.) Sejmowa komisja administracyjna pod przewodnictwem pos. dr. Polakiewicza w obecności naczelników wydziałów Ministerstwa Spraw Wewnętrznych Hausnera i Windakiewicza rozpatrywała wniosek pos. Fidelusa (Wyzw.) w sprawie urzędowania byłego wicewojewody krakowskiego dr. Ducha.

Referent pos. Ciołkosz (PPS) powoływał się na akta w sprawie nadużyć wyborczych, w których dr. Duch również jest wymieniony. Przedstawiciel Ministerstwa p. Hausner oświadczył, że minister spraw wewnętrznych po przedstawieniu mu dowodów zbada tę sprawę. Przeciwno skierowaniu sprawy na plenum wypowiedzieli się posłowie Pacholczyk i Dratwa (BB) oraz pos. Roguszczyk (NPR).

Po przemówieniu pos. Dębskiego (Kl. Nar.) referent pos. Ciołkosz wycofał swój wniosek i przyłączył się do stanowiska, aby sprawę przekazano plenum. Komisja większością głosów przekazała sprawę na plenum.

Zkolei pos. Czeszewski (CHD) zreferował wniosek klubów PPS i Stronnictwa Chłopskiego w sprawie

okólnika ministra Spraw Wewnętrznych z 17 marca 1928 roku do wojewodów i starostów, uzależniającego odbywanie wiecej poselskich od uzyskania zezwolenia władz administracyjnych.

Komisja po ożywionej dyskusji na propozycję pos. Pacholczyka (BB) przyjęła wniosek, który stwierdza: 1) iż okólnik ministra Spraw Wewnętrznych o zgromadzeniach poselskich jest stosowny w sposób, kierujący odbywaniem tych zebrań, 2) Sejm wzywa ministra Spraw Wewnętrznych do wydania zarządzeń, zmieniających ten stan rzeczy.

Echa likwidacji Zjednoczenia Pracy Wsi i Miast.

Pod przewodnictwem posła dr. St. Brokowskiego odbyło się posiedzenie tymczasowego zarządu wojewódzkiego Zjednoczenia Pracy Wsi i Miast, wybranego na odbytych w Wilnie w dn. 5 b. m. zjeździe wojewódzkim mężów zaufania.

Po zaznajomieniu się z przebiegiem wydarzeń na terenie Zarządu Głównego, których wynikiem była uchwała o rozwiązaniu dotychczasowej wspólnej organizacji, i przeprowadzeniu wyczerpującej dyskusji, tymczasowy Zarząd Wojewódzki jednomyślnie uchwalił: 1) przeprowadzić likwidację Zjednoczenia Pracy Wsi i Miast na terenie Wilnieńskiego powiatu.

Walka z prohibicją w St. Zjednoczonych.

NOWY-YORK. (Pat.) Walka pomiędzy „suchymi” a „mokrymi” w Stanach Zjednoczonych zaostrza się coraz bardziej i prawdopodobnie będzie w najbliższym czasie przedmiotem zaciekłych dyskusji w Kongresie. Pisma przepełnione są statystykami, wykazującymi opłakane skutki prohibicji. Wszystkie wielkie dzienniki nowojorskie domagają się zmiany ustawy prohibicyjnej. Sprawozdanie Ligi umiarkowania, która zwalcza prohibicję, wykazuje, że liczba osób, aresztowanych za pijanstwo, wzrosła w 1928 r. o 100000, a liczba wypadków śmiertelnych z powodu zatrucia alkoholem wzrosła o 200000.

Napad piratów.

SZANGHAI. (Pat.) Piraci, udając policjantów rzecznych, po zrobieniu użyciu z karabinów maszynowych wargnęli na pokład parowca „Tuckwo”, znajdując się w pobliżu Czai-Kiang. Jeden Chińczyk został śmiertelnie ranny, drugiego zaś wrzucono do morza. Piraci zabrali większe zapasy opium. Głodziożem, znajdującym się na pokładzie, piraci oszczędzili.

Po Zjeździe powiatowym członków Związku P. N. S. P. w Wilnie.

W sali Seminarjum Nauczycielskiego, dn. 11 stycznia b. r., odbył się drugi doroczny zjazd członków Związku Polskiego Nauczycielstwa Szkół Powszechnych z m. Wilna i pow. wileńskiego, który był: 1) zsumowaniem całorocznej pracy, 2) bodźcem do realizowania wspólnie powziętych zamiarów dla dobra szkoły i organizacji i 3) miał przed sobą dyskusyjny nad ważnymi zagadnieniami i zbliżyć członków do rozwiązania w najbliższej przyszłości kwestii tak bardzo ważnej, jaką jest sprawa samorządu terytorjalnego a szkolnictwa.

Na wniosek pos. Ciołkosza upoważniono przewodniczącego dr. Polakiewicza do porozumienia się z komisją konstytucyjną w sprawie ustawy o zgromadzeniach.

Zkolei przystąpiono do rozpatrzenia wniosku pos. Putka w kwestii uregulowania w drodze zarządzeń Ministerstwa Spraw Wewnętrznych stosunków władz administracyjnych do samorządów.

Po wyjaśnieniach przedstawiciela rządu komisja odczytała dyskusję w tej sprawie do następnego posiedzenia, które odbędzie się w śróde.

Do tymczasowego Zarządu Partii Pracy na Ziemię Wschodnie w Wilnie weszli pp. poseł dr. St. Brokowski (prezes) Fr. Świdorski, inż. Henryk Jenz, M. Puchalski, inż. Jutkiewicz, M. Matuszkiewicz, K. Młynarczyk.

Przewodniczącym Zarządu Głównego Partii Pracy pozostaje poseł Marjan Zyndram-Kościałkowski.

Kłowie szkolni p. Starościak i p. Kaczorowski, zakończono uchwaleniem następujących wniosków:

1) Zjazd poleca Zarządowi Oddziału Powiatowego dążyć w porozumieniu z odpowiednimi czynnikami do zorganizowania powiatowego komitetu budowy szkół.

2) Zjazd domaga się zmiany okólnika p. Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 5-go czerwca 1929 r., który w punkcie drugim głosi: „nie będą zatwierdzane uchwały o porobach podatku inwestycyjnego na cele, nie wchodzące bezpośrednio do zakresu działalności związku komunalnego, uchwalającego podatki.”

3) Zjazd wzywa naucz. do organizowania odczytów uświadamiających społeczeństwo o groźbie katastrofy szkolnej.

Drugim referat wygłosił p. J. Jaśkiński na temat „Kształcenie charakteru”. Referent przedstawił głęboką treść zagadnienia w tak pięknej formie, że sprawił zebranym prawdziwą przyjemność. Oba referaty wypełniły przedpołudniowy program zjazdu. W następnym dniu na porządku obrad były: sprawozdanie zarządu, komisji rewizyjnej i wybory nowego zarządu. Ze zgłoszonych przegłosowano kilka wniosków, z których na wzmiankę zasługują wnioski następujące:

1) Zwłaszcza, że ośią obrad zjazdu są zagadnienia oświatowe, przy rozstrzygnięciu których konieczne jest współpraca czynników samorządowych, Walny Zjazd Zw. P. N. S. P. m. Wilna i pow. wileńskiego wyraża ubolewanie z powodu lekceważenia tych spraw przez miejscowy samorząd powiatowy, czego dowódem nie przysyłający przedstawicieli na obecny zjazd, oraz na otwarcie kursu oświaty pozaszkolnej w miesiącu listopadzie ubiegłego roku.

2) W związku z napędzaniem prowadzonymi przez pewien odłam prasy na Związek P. N. S. P. w sprawie rzekomej walki Związku z religią, Walny Zjazd Oddziału Pow. Zw. P. N. S. P. stwierdza kategorycznie, że Nauczycielstwo Związku walki z religią nie prowadzi i nie prowadzi.

Po dwudniowych obradach — uczestnicy zjazdu wyjechałi zespeleni organizacyjnie i pełni energii do dalszej państwowotwórczej pracy.

F. T.

Niepotrzebne bałamuctwo.

Od dłuższego już czasu można spotkać na łamach „Dziennika Wileńskiego” dość częste wzmianki o rozmaitych chwiałach i protestach Towarzystwa Białoruskiego „Praswiata”.

Tego rodzaju informacje wprowadzają w błąd opinie społeczeństwa polskiego nieorientującego się dostatecznie w stosunkach białoruskich.

Należy tedy wyjaśnić, co następuje:

Przed paru laty istniało „Towarzystwo Białoruskie „Praswiata”, złożone niemal wyłącznie z emigrantów rosyjskich lub też z rusyfikowanych Białorusinów a T. Wiernikowskim na czele. Organizacja ta, jako niemająca żadnego wpływu wśród ludności a przytem ostro atakowana przez społeczeństwo białoruskie naturalnym biegiem rzeczy musiała ulec likwidacji, tak że dzisiaj pozostał sam tylko tytuł tej organizacji i p. T. Wiernikowski, jako jej „prezes”.

Otóż ten p. T. Wiernikowski w imieniu swej byłej organizacji ogłasza obecnie głośne swe uchwały i protesty, na łamach „Dziennika Wileńskiego”, które prasa warszawska przedkłada nawet traktując je całkiem poważnie.

Czas już wielki, aby te bałamuctwa ustąpiły.

Kino Miejskie. Sala Miejska. Ostrobramska 5.

Od dnia 15 do 19 stycznia 1930 roku włącznie będą wyświetlane filmy: „Jego Chłopiec”. Nad program: „Papin synek”.

KINO-TEATR „HOLLYWOOD”. ul. A. Mickiewicza 22.

Dziś Najnowsze Rewelacyjne Arcydzieło współpracy Joe May'a i Eryka Pommera „ASFALT”.

KINO-TEATR „HELIOS”. Mickiewicza 33.

Dziś Największa sensacja XX wieku! Wspaniały triumf geniusza ludzkiego. Cud techniki. Kobieta na księżycu.

KINO-TEATR SŁOŃCE. Dąbrowskiego 5.

Od dziś dnia 17 go będąe wyświetlany rewelacyjny film Ostatnie krwawe walki w Palestynie (Od Egiptu do Palestyny).

KINO Piccadilly. Wielka 42. Tel. 17-85.

Dziś Największa sława ekranu, nieznównana Dolores del Rio jako Tancerka z Moskwy.

Polskie Kino WANDA. ul. Wielka 30, tel. 14-51.

Dziś To czego Wilno nie widziało! Pierwszy raz w Wilnie ŻYCIE I PRZYSZŁOŚĆ KOBIETY.

Kino Kolejowe OGNISKO (obok dworca kolejowego).

Dziś i dni następnych Wstrząsające dzieło kobiecy, która dla pieniędzy... „Ta, która się sprzedała”.

KINO-TEATR Światowid. Mickiewicza 9.

DZIŚ Dramat namiętności i pożądania DZIŚ Najwspanialsza kreacja naszej generalnej rodzimki POLI NEGRI.

KINO LUX. Mickiewicza 11.

Dziś Trumfalny super film, który wprowadził w zdumienie cały świat. Największe arcydzieło filmowe naszych dni „Wshód słońca”.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA Jagiellońska 3, telefon 99. Czynne od godz. 9-3 pop.

CENA PRENUMERATY: miesięcznie z odnośnikiem do domu lub przesyłką pocztową 4 zł.

Wydawca „Kurier Wileński” S-ka z ogr. odp. Druk „Znicz” Wilno, ul. 5-to Jańska 1, telefon 3-40.

KINO-TEATR SPORT. ul. Ludwiska 4, N p. (sala Krenigia). Z powodu niezwykłego zainteresowania, jakie film ten wzbudził, na żądanie szerokiego warstw publiczności w sobotę 18 i niedzielę 19 b. m. wyświetlany będzie jeszcze „MECZ KRÓLÓW PIĘŚCI” Dempsey—Tunney.

Bezprężarkowe silniki Diesel'a do mocy włącznie 1500 KM dla każdego ruchu.

Kilku Panów inteligentnych handlowców, mogących przedstawić dowody syntematyczne, wydajnej pracy w przemyśle (rozmaitych branż) — sącząże zaraz po wzięciu przedsięwzięcia techniczne w charakterze wykładowców, sprzedawców w Wilnie i na prowincji, na wysoką prowizję, ewent. pensję i prowizję. Tylko szereg gotowo oferty prosimy „Jangos” Warszawa, Senatorska 38.

ENERGICZNYCH Pan i Panów w charakterze agentów domokrążnych dla rozporozcznienia w domach prywatnych wyrobów artystycznych, poszukujemy. Pierwszeństwo mają byli sprzedawcy dolarów wileńskich i lekarskich. Oferty do „Sto złotych kaucji” do Kur. Wileńskiego. 176.

SPRZEDAJE SIĘ DOM drewniany, 270 sąż. ziemi. Dowiedzieć się w Adm. Kurjera W. Jagiellońska 3-1 od godz. 9 do godz. 15.

Magistrat m. Wilna ogłasza KONKURS na stanowisko starszego technika i rysownika-konstruktora w Oddziale Wodociągów.

Magistrat m. Wilna ogłasza KONKURS na stanowisko starszego technika i rysownika-konstruktora w Oddziale Wodociągów.

Magistrat m. Wilna ogłasza KONKURS na stanowisko starszego technika i rysownika-konstruktora w Oddziale Wodociągów.

Magistrat m. Wilna ogłasza KONKURS na stanowisko starszego technika i rysownika-konstruktora w Oddziale Wodociągów.

Magistrat m. Wilna ogłasza KONKURS na stanowisko starszego technika i rysownika-konstruktora w Oddziale Wodociągów.

Magistrat m. Wilna ogłasza KONKURS na stanowisko starszego technika i rysownika-konstruktora w Oddziale Wodociągów.

Magistrat m. Wilna ogłasza KONKURS na stanowisko starszego technika i rysownika-konstruktora w Oddziale Wodociągów.